

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานผลการวิจัยการเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม ปีการศึกษา 2561-2562 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม ปีการศึกษา 2561-2562 2) เพื่อศึกษาคุณลักษณะควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561-2562 3) เพื่อศึกษาผลการพัฒนามาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561-2562 และ 4) เพื่อศึกษาควมพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชนที่มีต่อการเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561-2562 ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ถึงเดือนมีนาคม 2563 ต่อเนื่องตลอด 2 ปีการศึกษา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 196 คน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 181 คน 2) ครูศึกษาจากประชากรครู ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 42 คน 3) กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2561 จำนวน 196 คน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 181 คน 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน และ 5) เครือข่ายชุมชน ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม และบันทึกผลการประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน รวมทั้งสิ้น 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามคุณภาพการเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561-2562 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพคุณลักษณะควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561-2562 ฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561-2562 และฉบับที่ 4 แบบสอบถามควมพึงพอใจการเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทุกฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.97-0.98 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยเก็บข้อมูล 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 หลังการพัฒนาเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2561 ช่วงเดือนมีนาคม 2562 ครั้งที่ 2 หลังการพัฒนาเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2562

ช่วงเดือนมีนาคม 2563 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS version 18 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม ปีการศึกษา 2561-2562 กล่าวโดยสรุป ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามวิธีกระบวนการวิจัย สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม ปีการศึกษา 2561 -2562 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

ปีการศึกษา 2561 โดยรวมทุกกลุ่มการประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.60) อยู่ในระดับ ปานกลาง รองลงมา กลุ่มนักเรียน และกลุ่มผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.38, 0.41) อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 3.23$, $\sigma = 0.38$) อยู่ในระดับปานกลาง

ปีการศึกษา 2562 โดยรวมทุกกลุ่มการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.29) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา กลุ่มนักเรียน ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.27) กลุ่มครู ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.38$) อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.46) อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพคุณลักษณะควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561 -2562 ตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครอง พบว่า

ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทั้งสองกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพปานกลาง และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มครู โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.40) ($\mu = 3.22$, $\sigma = 0.42$)

ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมทั้งสองกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มครู โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ ($\bar{X} = 4.87, S.D. = 0.29$) ($\mu = 4.79, \sigma = 0.44$) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3. ผลการประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561 -2562 พบว่า

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป หลังการพัฒนา ทั้ง 2 ปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยร้อยละมากกว่า ร้อยละ 80 ทั้ง 8 ประการ โดยปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงกว่า ปีการศึกษา 2561 ทั้ง 8 ประการ และเมื่อพิจารณาค่าพัฒนา พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ 3 มีวินัย มีค่าพัฒนาสูงสุด +5.28 รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ 7 รักความเป็นไทย มีค่าพัฒนา +4.91 ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ 2 ซื่อสัตย์ สุจริต มีค่าพัฒนาต่ำสุด +2.00 สอดคล้องกับสมมติฐาน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชนในการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพปานกลาง ปีการศึกษา 2562 หลังการพัฒนาโดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม ปีการศึกษา 2561-2562 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม ปีการศึกษา 2561-2562 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

ปีการศึกษา 2561 โดยรวมทุกกลุ่มการประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.60$) อยู่ในระดับ ปานกลาง รองลงมา กลุ่มนักเรียน และกลุ่มผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.25, S.D. = 0.38, 0.41$) อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 3.23, \sigma = 0.38$) อยู่ในระดับปานกลาง

ปีการศึกษา 2562 โดยรวมทุกกลุ่มการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.29$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา

กลุ่มนักเรียน ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.27) กลุ่มครู ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.38$) อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.46) อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐาน

ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการวางแผนงาน ในด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยวิธีการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆร่วมกับครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง ด้านการพัฒนาครูโดยการพัฒนาศักยภาพครู ส่งเสริมการเป็นครูมืออาชีพ ส่งเสริมความมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และการเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ด้านการจัดสภาพแวดล้อมโดยการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน สภาพแวดล้อมของครอบครัวและชุมชน และด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียนจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกหลักสูตรตามจุดเน้นความมีวินัยในตนเอง ส่งเสริมการเป็นแบบอย่างที่ดีของครู และจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย ภายใน KONDEE MODEL ซึ่งประกอบด้วย

K : Knowledge กระบวนการสร้างองค์ความรู้ให้นักเรียนได้เกิดความตระหนักและปฏิบัติในความมีวินัยในตนเองตามจุดเน้น 5 จุดเน้น และตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

O : Organization การจัดระบบในองค์กร และมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ

N : Network การมีภาคีเครือข่ายในพื้นที่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน ได้แก่ เครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายผู้นำท้องถิ่น เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

D : Design จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัยด้านต่างๆ เช่น ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความรับผิดชอบ ด้านการเคารพกฎระเบียบของสังคม และด้านจิตอาสา

E: Environment สภาพแวดล้อม นำดู นำอยู่ นำเรียน ส่งเสริมการพัฒนาวินัยนักเรียนทั้งในห้องเรียน และบริเวณโรงเรียน

E : Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน

สอดคล้องกับ คุณศักดิ์ บุตรสีผ่า (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดมุกดาหาร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 723 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีอำนาจการ

จำแนกรายชื่ออยู่ระหว่าง 0.32 - 0.91 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test (Independent Samples) และ F - test (One - way ANOVA) ผลการศึกษา พบว่า 1) การเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก 2) การเสริมสร้างควมมีวินัยของนักเรียน จำแนกตามสภาพโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการสร้างวินัยโดยใช้เกณฑ์บังคับ โดยนักเรียนมีความเห็นสูงกว่าครู เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ เทียง แหวนวงษ์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนบ้านปลาตุก อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียน 3 ด้าน คือ การรักษาความสะอาดการแต่งกายการควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ โดยใช้กิจกรรม 5 กิจกรรม คือ 1. กิจกรรมดาวพิเศษ 2. กิจกรรมการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด 3. ทักษะศึกษาที่เรื้อนจำ 4. กิจกรรมเยาวชนไทยใส่ใจธรรมชาติ 5. กิจกรรมการเรียนรู้ คุณธรรมผลการดำเนินงานทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีความเข้าใจและให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมอย่างต่อเนื่องมีพัฒนาการตามวัยและระดับ

จากการเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” ปีการศึกษา 2561-2562 เกิดผลกระทบเชิงบวก เชิงประจักษ์ที่ปรากฏต่อโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน ได้รับรางวัล/ประกาศเกียรติคุณในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัดมากมาย ได้แก่

1. โรงเรียนได้รับรางวัล/ประกาศเกียรติคุณในระดับประเทศ เช่น โล่เชิดชูเกียรติ รางวัลเสมา ป.ป.ส. ประเภทผลงานดีเด่นระดับเพชร ปีการศึกษา 2561 โล่รางวัล โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำรุ่นที่ 10 ปีการศึกษา 2562 เกียรติบัตรเชิดชูเกียรติระดับเหรียญเงิน “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม” ปีการศึกษา 2563 เรื่อง การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 5 ชั้น ปั้นวินัยไปถึงเป้าหมาย โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” เป็นต้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับรางวัล/ประกาศเกียรติคุณในระดับประเทศ เช่น โล่เชิดชูเกียรติในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2562 โล่รางวัล โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำประจำปี 2562 โล่เกียรติคุณครูดีไม่มีอบายมุขประเภทผู้บริหาร ปีการศึกษา 2562 ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ด้านนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี ด้านการบริหารเพื่อส่งเสริมคุณธรรม เป็นต้น

3. ครู เช่น (นายขยยุทธ สิทธิชัย) ได้รับรางวัลเสมา ป.ป.ส. (ดีเด่นระดับเพชร) โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติด และอบายมุข ปีการศึกษา 2561 นางเฉลิมศรี รงรัตน์ ได้รับการประกาศเกียรติคุณเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ด้านนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “การเรียนการสอนเพื่อ

ส่งเสริมคุณธรรม” และด้านครูชน คนคุณธรรมประเภทครูผู้สอน ปีการศึกษา 2561 และนางสาววิมลพัชร สุวรรณวัฒน์ ได้รับรางวัลครูดีไม่มีอบายมุข ปีการศึกษา 2562 เป็นต้น

4. นักเรียน เช่น (นางสาวศศิธร ณ ระนอง) ได้รับการคัดเลือกเป็นเด็ก และเยาวชนดีเด่น สาขาพัฒนาเยาวชนบำเพ็ญประโยชน์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชน เป็นต้น

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม ตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทั้งสองกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพปานกลาง ปีการศึกษา 2562 หลังการพัฒนาโดยภาพรวมทั้งสองกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพมากที่สุดสอดคล้องตามสมมติฐาน

ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้วางแผนในการพัฒนาครูทั้งระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยการสร้างองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์หลากหลายการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียนการสร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ร่วมกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และการส่งเสริมการเป็นแบบอย่างที่ดีของครู สอดคล้องกับไพฑูริย์ การเพียร (2544 : 61) ได้ศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอหาดจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของครูผู้สอนในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนประชากรที่ใช้เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหาด ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 168 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิดผลการศึกษาพบว่าครูมีบทบาทในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนส่งเสริมความมีวินัย พบว่าครูผู้สอนกำหนดเป้าหมาย ในการส่งเสริมทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมรองรับที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ด้านการกระตุ้น และจูงใจ พบว่าครูผู้สอนให้ความสำคัญในด้านการรักษาความสะอาดของสถานศึกษากារมอบเกียรติบัตรและรางวัลให้กับนักเรียนที่มีมารยาทดีงาม การทำโทษนักเรียนที่กระทำผิดระเบียบวินัยโดยการว่ากล่าวตักเตือนและอบรมสั่งสอนให้เด็กรู้ผิด รู้ชอบ ประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนด้านการประสานงาน มีการประสานงานกับผู้ร่วมงานและผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนฝ่ายปกครองของโรงเรียนเพื่อรับทราบปัญหาและดำเนินการส่งเสริมวินัยนักเรียน และด้านการประเมินผลในการปฏิบัติงาน/โครงการส่งเสริมวินัยนักเรียน ครูผู้สอนทำการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยนักเรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการและพบว่าพฤติกรรมที่เป็นที่น่าพอใจของครูคือ นักเรียนมีความรับผิดชอบในงาน

ที่มอบหมายมากขึ้น และสอดคล้องกับ ประวิทย์ โอวาทกานนท์ (2555 : 120) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู อาจารย์ และนักเรียนจำนวน 271 คน โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาประเด็นคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ระยะที่ 2 การพัฒนาประเด็นคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และระยะที่ 3 การทดลองใช้กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนกีฬา 5 ด้าน ประกอบด้วย ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย ประเด็นคุณธรรมที่สำคัญซึ่งควรพัฒนาเพิ่มเติม 2 ด้าน คือ ความสามัคคีและความมีน้ำใจ ผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้ง 7 ประเด็น โดยคุณธรรมจริยธรรมที่มีการพัฒนาสูงสุด คือ ความมีระเบียบวินัย รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ความสามัคคีและความเสียสละตามลำดับ

3. มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561-2562

ผลการประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ที่มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป หลังการพัฒนาทั้ง 2 ปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยร้อยละมากกว่า ร้อยละ 80 ทั้ง 8 ประการ โดยปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงกว่า ปีการศึกษา 2561 ทั้ง 8 ประการ ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐาน

ผลปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน สนับสนุนผู้ปกครองในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันของคนในครอบครัว พัฒนาครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ให้แรงเสริมตามความเหมาะสม ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ รวมทั้งจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกหลักสูตร ตามจุดเน้นความมีวินัยในตนเองส่งผลให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยมากขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน อยู่ในระดับดี-ดีเยี่ยม เป็นที่ภาคภูมิใจแก่ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ พระอำนาจ น้อยนิล (2554 : บทคัดย่อ) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย 3) เพื่อศึกษาแนวทางการ

พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติ ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-Way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านรักความเป็นไทย รองลงมาได้แก่ ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมีวินัย และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านใฝ่เรียนรู้

2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่มีเพศ และ อายุต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ที่ระดับ 0.05 แต่ระดับชั้นต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

3) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ

- 1) ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้แก่ จัดให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ทุกครั้ง
- 2) ด้านซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ ครูจะต้องพยายามให้นักเรียนได้ทำการบ้านหรืองานที่มอบหมายด้วยตนเองไม่ลอกของเพื่อนมาส่ง
- 3) ด้านมีวินัย ครูต้องจัดให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเข้า ห้องเรียน และให้เดินเป็นแถวไปเรียนตามห้องทุกครั้ง
- 4) ด้านใฝ่เรียนรู้ ได้แก่ โรงเรียนควรจัดนิทรรศการด้านวิชาการให้นักเรียนได้เข้าร่วม
- 5) ด้านอยู่อย่างพอเพียง ได้แก่ โรงเรียนควรมีโครงการเกี่ยวกับการออมเงินเพื่อฝึกการใช้จ่ายเงินให้แก่กันนักเรียน
- 6) ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ได้แก่ ครูต้องมีกิจกรรมเสริมการสอนที่มอบหมายงานให้เด็กได้ทำงานส่ง
- 7) ด้านรักความเป็นไทย ได้แก่ ครูจะต้องสอนให้เด็กรู้จักการไหว้ผู้ใหญ่และไหว้กันและกัน
- 8) ด้านมีจิตสาธารณะ ได้แก่ ครูต้องพานักเรียนเข้าร่วมช่วยทำงานให้กับสังคม และสอดคล้องกับ ประวิทย์ โอวาทกานนท์ (2555 : 120) พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหาร ครู อาจารย์ และนักเรียนจำนวน 271 คน โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาประเด็นคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ระยะที่ 2 การพัฒนาประเด็นคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และระยะที่ 3 การทดลองใช้กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนกีฬา 5 ด้าน ประกอบด้วย ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย ประเด็นคุณธรรมที่สำคัญซึ่งควรพัฒนาเพิ่มเติม 2 ด้าน คือ ความสามัคคีและ ความมีน้ำใจ ผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้ง 7 ประเด็น โดยคุณธรรมจริยธรรมที่มีการพัฒนาสูงสุด คือ ความมีระเบียบวินัย รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ความสามัคคีและความเสียสละตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชนในการเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพปานกลาง ปีการศึกษา 2562 หลังการพัฒนาโดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพมากที่สุด สอดคล้องตามสมมติฐาน

ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการวางแผนงานโดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการพัฒนาครู ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกจากนี้ผู้บริหารยังได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรร่วมของโรงเรียนแบบร่วมมือร่วมพลังของบุคลากรทั้งโรงเรียน และพยายามระดมพลังภายนอกโรงเรียนมาผลักดัน คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมสร้างสรรค์การพัฒนาสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการเชิงระบบที่คำนึงถึงปัจจัยทุกส่วน มาเป็นฐานเพื่อให้การบริหารมีความคล่องตัว สะดวก และมีประสิทธิภาพ จนสามารถปฏิรูปการบริหารและจัดการศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เกียรติศักดิ์ บุญเรือง (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองโรงเรียนบ้านสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ตามกรอบการพัฒนา 3 ด้าน คือ การส่งงานทันตามกำหนดเวลา การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการกลับบ้านตรงตามเวลา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผนขั้นปฏิบัติการ ขั้นสังเกตการณ์ และขั้นสะท้อนผล กลุ่มผู้ร่วมศึกษา จำนวน 5 คน จำแนกเป็นผู้ศึกษา ค้นคว้า หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ครูแนะแนว ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 3 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 25 คน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินพฤติกรรม การตรวจสอบข้อมูลยึดหลักการตรวจสอบข้อมูลหลายมิติการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติร้อยละส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการพรรณนาผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า สภาพก่อนการพัฒนามีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 23 คน มีปัญหาการส่งงานไม่ทันตามกำหนดเวลา การแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการกลับบ้านไม่ตรงตามเวลา เป็นพฤติกรรมที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนทั้ง 3 ด้าน หลังจากได้ดำเนินการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์ 2 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์การประชุมระดมความคิดและการนิเทศการปฏิบัติการ และกิจกรรม 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการออกเยี่ยมบ้าน กิจกรรมการอบรมคุณธรรมจริยธรรม และกิจกรรมการยกย่องเชิดชูเกียรติ (มี 2 กิจกรรมย่อย คือ กิจกรรมคนดีศรีห้องเรียนและผู้ปกครองต้นแบบ) มาใช้ในการพัฒนา ทำให้พฤติกรรมควมมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียน

เปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งสามารถสรุปผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากการใช้กลยุทธ์และ กิจกรรมดังกล่าวได้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการส่งงานทันตามกำหนดเวลา มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน ผลปรากฏว่า มีนักเรียนที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นไปในทางที่พึงประสงค์ มีการส่งงานครบ ตามกำหนดเวลาทุกคน ผลการดำเนินงานดีขึ้น ซึ่งมีการพัฒนาจนสามารถผ่านเกณฑ์การคัดกรอง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่วางเอาไว้ 2) ด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ของโรงเรียน มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 12 คน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ น้ำทิพย์ ม่วงปลอด (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานต่อคุณภาพการเสริมสร้างความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์แม่แบบแก้ปัญหาเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาของโรงเรียนบ้านหัวถนน จังหวัดสงขลา พบว่า ปีการศึกษา 2556 คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจ เฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้ปกครองอยู่ใน ระดับมาก และนักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด ปีการศึกษา 2557 พบว่า คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจ เฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ นักเรียน ครู และ ผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ “KONDEE MODEL” โรงเรียนหาดสำราญวิทยาคม ปีการศึกษา 2561-2562 ครั้งนี้ทำให้ได้ค้นพบจุดเด่นของการ เสริมสร้างควมมีวินัยซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาควมมีวินัยในตนเองของ นักเรียนต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 K : Knowledge กระบวนการสร้างองค์ความรู้ให้นักเรียนได้เกิดควมตระหนักและ ปฏิบัติในควมมีวินัยในตนเองตามจุดเน้น 5 จุดเน้น และตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนควร กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน สามารถ ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนและสังคม สามารถควบคุมดูแลตนเอง และสังคมให้ อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ส่งผลให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยควมสงบเรียบร้อย นักเรียนก็สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างราบรื่น ไม่มีความเดือดร้อนวุ่นวาย อันเกิดมาจากควมขาดวินัย ขาดควมรับผิดชอบ ยิ่งไปกว่านั้น โรงเรียนสามารถปลูกฝังให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในแนวทางที่ ถูกต้อง เหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต่อไป

1.2 O : Organization การจัดระบบในองค์กร และมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรส่งเสริม พัฒนาครูให้มี

ความรู้ความสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคม ครูเป็นผู้ที่ให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน และนักเรียนส่วนมากจะมีครูเป็นแบบอย่าง ทำให้นักเรียนยอมรับค่านิยมและอุดมการณ์ของครูที่นักเรียนยึดเป็นแบบอย่าง และปฏิบัติตามไปตลอด

1.3 N : Network การมีภาคีเครือข่ายในพื้นที่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน ได้แก่ เครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายผู้นำท้องถิ่น เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนควรสร้างภาคีเครือข่ายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน คอยดูแลเลี้ยงดู และเฝ้าสังเกตพฤติกรรม และเป็นต้นแบบให้กับนักเรียนได้ ส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม หน่วยงานต่างๆ ในสังคมเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีวินัยในตนเองอย่างทั่วถึง ดังนั้นการที่นักเรียนมีผู้ปกครองหรือเพื่อนที่แสดงพฤติกรรมความมีวินัยอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ให้นักเรียนมีแบบอย่างของการแสดงพฤติกรรมประกอบกับ โรงเรียนให้ความสำคัญ ทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองอย่างต่อเนื่อง ครูและบุคลากรในโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดี บรรยากาศต่างๆ ในโรงเรียนเอื้อต่อการเลียนแบบในการแสดงพฤติกรรมทำให้นักเรียนซึมซับสิ่งที่ดีมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.4 D : Design จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัยด้านต่างๆ เช่น ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความรับผิดชอบ ด้านการเคารพกฎระเบียบของสังคม และด้านจิตอาสา โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สร้างแรงจูงใจให้นักเรียน เช่น การมอบเกียรติบัตร ทุนการศึกษาหรือรางวัลอื่นๆ แก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมทางด้านการมีวินัยในตนเอง มีการกำหนดมาตรการในการส่งเสริมความมีวินัย เช่น กำหนดบทลงโทษนักเรียนที่ไม่เข้าเรียน โดยอาจให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการกำหนดมาตรการ ให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพราะเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมแนะแนว เป็นต้น และมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้และส่งเสริมระเบียบวินัย เช่น การเข้าค่ายพักแรมคุณธรรม กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

1.5 E: Environment สภาพแวดล้อม น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน ส่งเสริมการพัฒนาวินัยนักเรียน ทั้งในห้องเรียน และบริเวณ โรงเรียน โรงเรียนควรพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สื่อต้นแบบที่สำคัญทั้งภายในและนอกโรงเรียน หรือถ้าหากนักเรียนอยู่ในชุมชนที่มีระบบการจัดการที่ดีมีแบบอย่างทางพฤติกรรมที่เหมาะสม และมีกิจกรรมที่กระตุ้นหรือส่งเสริมเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชนด้วยแล้วจะช่วยให้เด็กและเยาวชนมีจิตอาสา คิดเพื่อส่วนรวม และชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ช่วยกันพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า และสร้างสำนึกรักบ้านเกิด ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

1.6 E : Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน โรงเรียนควรมีการตรวจสอบ พฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัยในตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อดูแนวโน้มความยั่งยืนหรือความคงทนของ ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน และทบทวนกิจกรรมต่างๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาสอดคล้องกับสภาพ การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียนอย่าง ยั่งยืน

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองของนักเรียนกับสภาพ แวดล้อมของโรงเรียน บ้าน และชุมชนที่นักเรียนอาศัย